

פרשת המינוי של מנכ"ל "כימיקלים לישראל"

בישיבת מועצת-המנהלים האחרונה של "כימיקלים לישראל" הודיע יו"ר מועצת-המנהלים, **חיים גבתי**, כי שר-המיסור והתעשייה **יגאל הורביץ** מבקש שכמנכ"ל החברה ימונה **אליהו תאומים**. גבתי הודיע כי ועדת שלושה מיוחדת, שהוקמה כדי לבחור במועמדים, החליטה על תאומים. הצורך במנכ"ל התעורר אחרי פטירתו של **מרדכי מקלף**.

תאומים משמש כיום מנכ"ל של מיפעל חומרי-הדברה "אגו", והוא גם בעל 8.5% מן המניות בו. שאר המניות נחלקות לקונצרן "כור" (50%), מרק מושביץ (24%) ואחרים.

ועדת השלושה שהמליצה על תאומים מורכבת מגבתי עצמו, ממנכ"ל מישרד המיסור-הרוחני, **עמוס מר-חיים** וממארכ **מושביץ**, שותפו של תאומים ל"אגו". מיפעל "אגו" קשור כבר כיום בקשרים עיסוקיים וכלכליים עם קונצרן "כימיקלים לישראל", שממנו הוא רוכש חלק מהחומרי-הגולם שלו, וכל הסיכויים מורים כי קשרים אלה יתרחבו בעתיד.

טעם ראשון לפגם נמצא בכך שמושביץ היה שותף לבחירת שותפו. בטעם זה בלבד די היה כדי לפסול את הבחירה. הטעם השני, החמור יותר, הוא בניגוד-האינטרסים הקיים בין המשך בעלותו של תאומים במיפעל "אגו" לבין ניהולו את קונצרן "כימיקלים לישראל". בשעתו נחקק חוק האוסר על עובדי מדינה וחברות ממשלתיות לעבוד לעבוד בחברה לא-ממשלתית שעמן היו קשורים בתוקף תפקידם הקודם, למשך תקופת צינון בת שנתיים.

ואילו כאן מתרחש אותו הדבר — במהופך. אם לזכור גם את ההחלטות של ועדת אשר, הנוגעות אומנם לשרים אך יש לראות בהן קו מנחה כללי. ברור כי תאומים לא יוכל לכהן כמנכ"ל "כימיקלים לישראל" אלא אם ימכור את חלקו ב"אגו", וגם אז יהיה הדבר בספק.

אגב, בישיבת מועצת-המנהלים לא הגיעו לידו החלטה מאחר שאחד החברים תבע לקבל חוות-ידעה מיספטיה בשאלת ניהול-האינטרסים, וקבלת ההחלטה נדחתה עד לקבלת חוות-הדעה של ד"ר **יובל לוי**.

הלוקשים של היהלומנים:

הסינדיקט מאשים את ישראל

בספסרות בינלאומית

מדוע זרמו היהלומנים לישראל? ה"פרובנס" טוען כי המיסור ביהלומנים מחושב בדולרים. היהלומן הישראלי חי במדינה שבה יש אינפלציה של יותר מ-40%, וזה הוא מקבל מן הממשלה הלי וואות בדולרים לרכישת יהלומנים בריבית של 6%, שהיא ממש סובסידיה. המימון של ישראל הוא זול בעולם, ולכן: למה להחזיק דולרים רופפים, כשאפשר להחזיק

לקראת הקונגרס הבינלאומי של היהלומנים, שנערך באחרונה בישראל, ניסו ראשי בורסת היהלומנים להסביר את הריב בינם לבין הסינדיקט הלונדוני, ש"הטיל היטל מיוחד של 40% על היהלומנים הנמכרים בעיקר לישראל. הם ניסו גם להסביר מדוע נוצר מחסור מלאכותי של יהלומיגלם במשך חצי-שנה, מדוע עלו מחירי הגלם תוך שנה ב-100 אחי-

יהלומנים בסינדיקט הלונדוני באנקו

זיק יהלומנים במימון זול? התוצאה: מחירי יהלומי-הגלם עלו ב-100 אחוזים ויהלומני ישראל, הפטורים מתשלום מס-הכנסה ומניהול ספרים, עשו רווח של 100 אחוזים בספסרות פשוטה ובמימון ממשלתי זול ורבי-היקף.

כדי לבלום את ישראל, הטיל הסינדיקט קט את ההיטל המיוחד של 40% במטרה לספוג מיהלומני ישראל בחזרה חלק מ-ריווחי הספסרות שלהם. במקביל גרמה ההתייקרות את ירידת הביקוש ליהלומים, והחנות "טיפאני" פירסמה מודעה המזהירה כי מחירי היהלומנים גבוהים מדי, וכי כדאי לבדוק היטב לפני הקי

זים, ומדוע החל עתה משבר במכירת היהלומנים המלוטשים — המסכן גם את התעשייה בישראל.

ההסבר שניסו משה **שניצר** ועמיתיו למכור (ובהצלחה, בעיקר לעיתון "הארץ" שפרסם הסברים אלה ללא נידע-פעף), היה כי הרוסים החליטו לערער את שליטת הסינדיקט בחומרי-הגלם, הפסיקו למכור כור שחורה ובכך גרמו מחסור מלאכותי. אך כל עיתון רציני בעולם (כולל ה"ד"ר שבועון הכלכלי האמריקאי רבי-ההיקף "פורבס", בגיליונו מה-17 באפריל), מאשים במפורש את היהלומנים הישראליים בספסרות, בקנה-מידה שאיים למוטט את תעשיית היהלומנים הבינלאומית.

ה"פורבס" ריאיין את ראשי הסינדיקט הלונדוני, שתקפו את ישראל במילים בר-טות. לפי השבועון, יהלום מקובל של קא-ראט שעלה בשנה שעברה 12.5 אלף דולר, נמכר עתה ב-20 אלף דולר ואצל הרי וינסטון בניו-יורק יבקשו גם 32 אלף. המחירים עלו עדי-כדי-כך ש-**אליזבת טיילור** הציעה למכירה ב-4 מיליון דולר את היהלום בן 69 הקאראט שהעניק לה **ריצ'ארד ברטון** בשנת 1969 (ושעלה אז מיליון דולר). מה קרה, אם כן?

אמר מנהל בכיר בסינדיקט: "אנו היי-נו בסדר, והזרמנו לשוק כל כמות של סחורה שהיתה לנו. אבל ישראל קנתה מאיתנו מדי שנה חומרי-גלם ב-20% יותר מאשר בשנה הקודמת. הם מייבאים יותר מכפי שהם מייצאים, ומשקיעים במלאי גדול בצורה לא-סבירה.

ואכן, קבע ה"פורבס", הנתונים הרישמיים של ישראל מוכיחים זאת, בעוד ה"ייבוא הנקי של יהלומיגלם לישראל עלה מ-5.8 מיליון קאראט בשנת 1975 ל-11.2 מיליון קאראט בשנת 1977. היה הייצוא בשנת 1975 2.7 מיליון קאראט ובשנת 1977 3.35 מיליון קאראט בלבד. מכירות יהלומנים של הסינדיקט לישראל גדלו מ-3.06 מיליון קאראט בשנת 1975 ל-5.2 מיליון בשנת 1977. את השאר רכשו ישראליים ממקורות שמחוץ לסינדיקט.

שימרון לוחץ

ליישום המלצותיו

עורך-הדיון **ארווין שימרון** ייפגש ה-שבע עם שר-המיספטים **שמואל תמיר**, לבירור תלונותיו על כך שטרם נעשה דבר ליישום המלצות ועדתו. בין השאר פורסם, כי לפני חודשיים וחצי סוכם שי-שימרון ייפגש עם היועץ-המיספטי של ממשלה, **אהרון ברק**, לדיון בהמלצת היועדה להקמת ועדת שרים לאכיפת החוק, אך מפאת ריבוי נסיעותיו של היועץ לחו"ל עם ראש-הממשלה, לא נמצא הזמן לפגישה זו.

שימרון קבל באוזני מקורביו כי האוצר לא הגשים אף המלצה אחת, מונע את איחוד הגבייה של מס-הכנסה ומס-ערך-מוסף, לא הקים מחלקה חדשה באוצר לגבייה מיוחדת של פשע מאורגן, ולא עשה דבר לתיאום זרועות הגבייה שלו ושל לפני כחודש הציע שר-המיספטים לי-שימרון שיכהן כשופט עליון. ההצעה נשנתה על-ידי נשיא לישכת עורכי-הדיון **יצחק טוניק**, אך שימרון השיב כי מפאת התחייבות לקוחות לא יוכל להסכים להצעה אאל בעוד שנתיים בלבד.

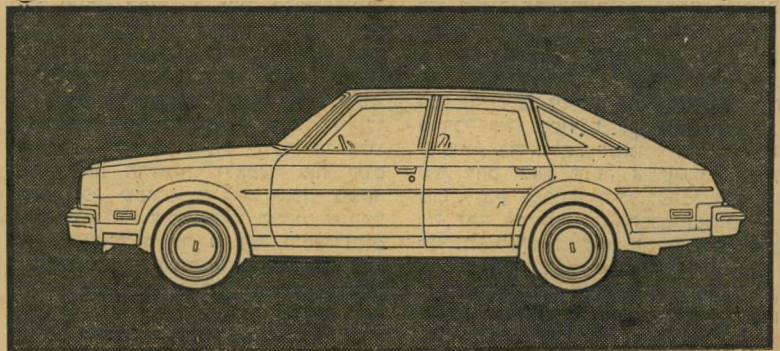
יצירות אגם

בעליית מחיר

מחלתו האנושה של האמן **יעקוב אגם** עוררה ביקוש מוגבר ליצירותיו, וגם למדליית אגם המופצת באחרונה. המדליה (זהב) הודפסה לרגל 30 שנה למדינה, והיא נושאת את חתימתו של האמן. הודפסו 500 מדליות שהן נמכרו כבר 300, בעיקר לקבוצה אמריקאית.

"גראנאדה", "מרקורי מונארך". אלה מודעים בגלל מערכת-ההגנה טובה יותר, או-לם רצוי לחכות לדגמים של השנה הבאה, שכן הניסיון מוכיח ש"פורד" מוציאה לי-שוק דגמים לא-שלמים, והיא משכללת אותם על סמך ניסיון הצרכנים. ה"פייר-מונט" עולה לצרכן 4,552 דולר, וניתן להשיגה — עם 4 צילינדרים ב-120 דולר פחות.

האיגוד מוסר כי מכוניות "ג'נרל מור-טורס", מהדגמים "פניקס", "נובה", "סקיילארק" ו"אומגה" יוצאו מן השוק עם הופעת הדגמים החדשים, ובשנת 1979 ייפסק ייצורם. נמסר כי מכוניות "קרייזלר" מדגמים "אספן" ו"וולאר" טובות כשהן עובדות ללא תקלות, אולם הן השיגו שיא בתקלות ובתיקונים. ה-מכוניות של "אמריקן מוטורס", "פאקר" ו"קונקורד" מדורגות בסוף הרשימה לא בגלל חסרונות, לא בגלל היעדר יתרון.

"אודדסמוביל קאמלס", קנייה טובה